

Forskrift om U-space og krav til en integrert digital luftfartspublikasjon for bemannet og ubemannet luftfart

Hjemmel: Fastsatt av Samferdselsdepartementet ... med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart § 7-4 andre ledd, § 7-26, § 9-1, § 13-a5, § 15-4 første ledd og § 16-1 første ledd.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg XIII nr. (...).

§ 1. Formål

Formålet med forskriften er å gjennomføre felleseuropeisk regelverk om U-space, som gjelder integrering av større mengder samtidige operasjoner med ubemannede luftfartøy i fastsatte deler av veldig lavt luftrom, ved hjelp av tilpassede tjenester. Forskriften skal også gi rammer for å utvikle en integrert digital luftfartspublikasjon for bemannet og ubemannet luftfart i øvrige deler av det norske luftrommet.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder innenfor norsk område, herunder på Svalbard. Forskriften gjelder også i tilknytning til petroleumsvirksomhet på norsk kontinentalsokkel, og i øvrige områder hvor Norge i henhold til internasjonale konvensjoner og avtaler er forpliktet til å yte flysikringstjenester og lufttrafikkstyring, så langt dette er i overensstemmelse med Norges folkerettslige forpliktelser.

§ 3. Gjennomføring av kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2021/664

EØS-avtalen vedlegg XIII nr. ... (Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2021/664 av 22. april 2021 om fastsettelse av et regulatorisk rammeverk for U-space), som endret ved forordning (EU) 2023/203¹, gjelder som forskrift innenfor virkeområdet som nevnt i § 2, med de tilpasninger som følger av vedlegg XIII, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 3a. Ansvarlig myndighet²

Luftfartstilsynet er nasjonal tilsynsmyndighet etter kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2021/664.

§ 4. Ansvar som påligger medlemsstaten

Luftfartstilsynet har ansvar for å utføre de oppgaver som påligger medlemsstaten etter kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2021/664. Departementet har likevel ansvaret for beslutning om utpeking, og faktisk utpeking, av en yter av felles informasjonstjenester (CIS) etter forordningens artikkel 5 nr. 6.

§ 5. Integrert digital luftfartspublikasjon (iAIT)

Dersom departementet peker ut en yter av felles informasjonstjenester (CIS) i samsvar med § 4, kan departementet også pålegge denne å publisere luftfartsinformasjonsdata i en integrert digital luftfartspublikasjon (iAIT), som ivaretar informasjonsbehov for både bemannet og ubemannet luftfart utenfor U-space-luftrom.

¹ Kommisjonsforordning (EU) 2023/203 gjelder krav til informasjonssikkerhet for aktørene i luftfarten, og vil bli vurdert gjennomført i norsk rett i en egen prosess.

² Denne bestemmelsen antas bare å ville bli aktuell dersom det ikke fastsettes i nasjonal forskrift hvem som skal være nasjonal tilsynsmyndighet ved gjennomføring av overliggende regelverk, Parlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1139.

Den digitale luftfartspublikasjonen etter første ledd skal så langt mulig inneholde følgende opplysninger:

- a. informasjon om luftrommet som fremkommer av den aeronautiske datakatalogen, jf. vedheng (appendix) 1 til vedlegg III av kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2017/373, som gjennomført i forskrift 16. juni 2022 nr. 1029 om krav til lufttrafikkjenester og ytere av lufttrafikkstyrings- og flysikringstjenester (ATM/ANS) m.m.
- b. øvrige soner og områder i luftrommet som er fastsatt med hjemmel i forskrift 14. desember 2021 nr. 3520 om luftromsorganisering, herunder hvor vidt disse områdene er aktivert eller deaktivert i sanntid
- c. geografiske UAS-områder, jf. kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2019/947, som gjennomført i forskrift 25. november 2020 nr. 2460 om luftfart med ubemannet luftfartøy i åpen- og i spesifikk kategori (BSL A 7-2), som ikke er fastsatt med hjemmel i forskrift 14. desember 2021 nr. 3520 om luftromsorganisering
- d. soner og områder i luftrommet fastsatt med hjemmel i politiloven § 7
- e. restriksjonsområder fastsatt med hjemmel i luftfartsloven § 9-1a andre ledd
- f. militære forbudsområder fastsatt med hjemmel i forskrift 20. desember 2018 nr. 2057 om militære forbudsområder
- g. verneområder fastsatt med hjemmel i naturmangfoldloven kapittel V
- h. sikkerhetssoner fastsatt med hjemmel i petroleumsloven § 9-4
- i. forbudsområder for bruk av luftbårne sensorsystemer fastsatt med hjemmel i forskrift 22. juni 2018 nr. 951 om kontroll med informasjon innhentet med luftbårne sensorsystemer
- j. hvilke kjente bemannede og ubemannede luftfartøyer som til enhver tid befinner seg i luftrommet, og hvor de befinner seg

§ 6. Tilgang til og bruk av den integrerte digitale luftfartspublikasjonen (iAIT)

Dersom den utpekte yteren av felles informasjonstjenester pålegges å publisere luftinformasjonsdata i en integrert digital luftfartspublikasjon (iAIT) etter § 5, skal han sørge for at den integrerte digitale luftfartspublikasjonen gjøres tilgjengelig for alle brukere av luftrommet gjennom en internettbasert tjeneste. Brukerne av luftrommet skal gjennom den internettbaserte tjenesten kunne

- a. identifisere eget luftfartøys posisjon i sanntid
- b. publisere eget luftfartøys posisjon i den digitale luftfartspublikasjonen i sanntid
- c. publisere intensjon for flyging med eget luftfartøy i den digitale luftfartspublikasjonen i sanntid

Den utpekte yteren av felles informasjonstjenester skal legge til rette for at myndighetsorganer som kan fastsette restriksjoner i luftrommet gis tilgang til å publisere disse i den integrerte digitale luftfartspublikasjonen i sanntid.

Den utpekte yteren av felles informasjonstjenester skal legge til rette for at andre tilbydere av en internettbasert tjeneste for brukere av luftrommet gis likeverdig tilgang til den integrerte digitale luftfartspublikasjonen.

§ 7. *Kostnadsdekning*

Den utpekte yteren av felles informasjonstjenester kan sørge for kostnadsdekning for den felles informasjonstjenesten (CIS) og den integrerte digitale luftfartspublikasjonen (iAIT), gjennom å ta betaling for bruk av tjenestene, i samsvar med anerkjente prinsipper om selvkost³.

Den utpekte yteren av felles informasjonstjenester kan også ta betalt for bruk av den internettbaserte tjenesten som nevnt i § 6 første ledd.

§ 8. *Delegering av myndighet*

Luftfartstilsynet kan gi forskrifter som skal gjennomføre fremtidige endringer av kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2021/664, eller som fastsetter nasjonale særbestemmelser til denne forordningen.

§ 9. *Overtredelsesgebyr*

Luftfartstilsynet kan ilegge overtredelsesgebyr etter luftfartsloven § 13 a-5 for brudd på eller manglende overholdelse av krav fastsatt i kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2021/664, og § 5 andre ledd og § 6.

§ 10. *Ikrafttredelse*

Forskriften trer i kraft (...).

---

³ Eventuelt i samsvar med artikkel 9 i [kommisjonens forslag til ny Parlaments- og rådsforordning om gjennomføring av Det felles europeiske luftrommet](#) («SES 2 +»), forutsatt at dette vedtas i forkant av denne forskriften.